

MAGYARORSZÁG LEGHOSSZABB ÉS LEGMÉLYEBB BARLANGJAI az 1987. december 31-i állapot szerint

Magyarország leghosszabb és legmélyebb barlangjainak listája utoljára 1977-ben jelent meg a Karszt és Barlang hasábjain. Az eltelt tíz év alaposan átírta a listát: az újabb feltárások és felmérések eredményeként a korábbi adatoknak közel a fele megváltozott, a 200 m-t elérő hosszúságú barlangok száma 19-cel, az 50 m-t elérő mélységű barlangok száma 22-vel emelkedett. A legnagyobb arányú változások a Bakonyban, a Budai-hegységben és a Bükkben történtek.

A könnyebb kezelhetőség érdekében az 1987. évi ranglista az új adatok forrását közvetlenül a barlang neve alatt tünteti fel, a K.B. rövidítés a Karszt és Barlang kiadványt jelöli. A csoportjelentések hivatkozott adatai — a hosszúsági ranglista 40. és 50. barlangjára vonatkozó adatok kivételével — 1983-ig terjedően megtalálhatók az adott év Beszámoló-kötetében is. Változatlan adatok esetén az adatforrás közlését szükségtelennek tartottuk, hiszen azokat a lap 1977. I—II. száma részletesen tartalmazza.

A ranglista mért és becsült adatokat egyaránt tartalmaz. A jelentős arányban becsült adatok „kb.” megjelöléssel szerepelnek, ahol a közölt adat nem teljes egészében felmérésen alapul, ott a felmért hosszúság, ill. mélység az adatforrás mellett található meg. A mélységi lista a teljes függőleges kiterjedés szerint került összeállításra, ha egy barlangnak a bejárathoz képest mélységi és magassági kiterjedése is van, ezen adatokat szintén az adatforrás mellett különítettük el. A leghosszabb barlangok listáján az eddigi gyakorlatnak megfelelően szerepelnek azok az objektumok is, amelyek mesterséges tárókkal váltak összefüggő üreghálózatokká, ezek azonban sorszámot nem kaptak. Az azonos adatú barlangok ABC sorrendben követik egymást, az egyes barlangok helyazonosítására a kataszteri számozás szolgál, ez a hegységen belüli pontosabb területi behatárolást is lehetővé teszi. (Magyarország barlangkataszteri felosztását ld. a Karszt és Barlang 1972. I—II. számában.)

*Takácsné Bolner Katalin
Barlangtani Intézet*

MAGYARORSZÁG LEGHOSSZABB BARLANGJAI

Sor- szám	A barlang neve	kataszteri egység/szám	1977 m	1987 m
1.	Baradla—Dómica-barlangrendszer <small>Vid Ö.—K.B. (1987. I—II.) Baradla 18 836 m; Bull. of the Slovak Sp. Soc. 1986. I—2.: Dómica 5 080 m.</small>	5430/ 1	kb. 25 000	23 916
2.	Béke-barlang	5430/ 3	8 743	8 743
3.	Pál-völgyi-barlang <small>Kiss A.—Takácsné—K. B. 1987. I—II.; ill. a Bekey Barlangkutató Cs. éves jel. 1981—87.; felmérve 5 246 m, vázl. felmérve 1 069 m.</small>	4762/ 2	1 200	6 415
4.	Mátyás-hegyi-barlang <small>Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. éves jel. 1983—87.</small>	4763/ 1	4 200	4 770
5.	József-hegyi-barlang <small>Adamkó P.—Leél-Össy Sz. — Barlangi túrakaiuz (a XXXI. Vándorgyűlés kiadványa)</small>	4762/ 6	—	4 300
6.	István-lápai-barlang <small>Nagy Mihály Z. szóbeli közlése 1987. márc.</small>	5372/ 6	2 940	4 100
7.	Ferenc-hegyi-barlang	4762/ 4	4 000	4 000
—	Budai Vár-barlang <small>A FÖMTERV 1984. évi alaprajzi térképéről lemérve a bejárható összefüggő szakasz 2 860 m; ill. az 1908. évi állapot alapján becsülve</small>	4762/ 1	kb. 10 000	3 300
8.	Létrácsi-vizesbarlang <small>Lénárt L. — NME Közleményei I. sor. 33. köt. 1—4. füz.: felmérve 2 200 m, becsült 6—800 m.</small>	5372/ 2	2 200	2 900
9.	Szabadság-barlang	5430/ 4	2 717	2 717
10.	Alba Regia-barlang <small>Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1986.</small>	4422/ 1	925	2 560

<i>Sor- szám</i>	<i>A barlang neve</i>	<i>kataszteri egység/szám</i>	<i>1977 m</i>	<i>1987 m</i>
11.	Bolhási-víznyelőbarlang Hernádi B. írásbeli közlése 1987.; felmérve 1 000 ± 50 m.	5372/ 4	510	kb. 2 500
12.	Cserszegtomaji-kútbarlang Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. éves jel. 1983–87.; fel- mérve 2 140 m.	4440/ 2	kb. 800	2 300
13.	Hajnóczy-barlang Varga Cs. szóbeli közlése 1988. márc.; felmérve 1 850 m.	5382/ 2	kb. 1 234	2 250
14.	Szemlő-hegyi-barlang Horváth J. — Magyarország barlangtérképei (szerkesztés alatt).	4762/ 3	1 962	2 201
15.	Solymári-ördöglyuk	4773/ 1	kb. 2 000	kb. 2 000
16.	Abaligeti-barlang A Mecseki Karsztkutató Cs. 1985. évi jelentése; felmérve 1 475 m.	4120/ 1	991	1 750
17.	Létrás-tetői-barlang (Szepesti-barlang) Lénárt L. szóbeli közlése 1987. jún.; felmérve 8–900 m.	5372/ 3	1 660	kb. 1 500
18.	Danca-barlang Vidicsné—K. B. 1983. I–II.	5430	—	1 390
19.	Borókás-tebri 4. sz. víznyelőbarlang	5372/57	1 000	1 000
20.	Fekete-barlang	5372/ 8	kb. 1 000	1 000
21.	Vass Imre-barlang Holl B. szóbeli közlése az 1985. évi felmérés alapján.	5440/ 2	kb. 1 000	1 000
22.	Baradla Alsó-barlang Hegedűs Gy.—Horváth Gy. — K. B. 1982. II.	5430/ 2	kb. 400	kb. 1 000
23.	Diabáz-barlang Lénárt L. — K. B. 1982. I.	5331/ 9	kb. 533	kb. 1 000
24.	Tapolcai-tavasbarlang	4450/ 1	kb. 1 000	kb. 1 000
25.	Jávorkúti-víznyelőbarlang Kárpát J. — Magyarország barlangtérképei 6. (1986): felmérve 770 m, vázl. felmérve 136 m.	5372/ 5	kb. 907	906
26.	Kossuth-barlang Eszterhás I. — kézirat, 1964. Eger	5440/ 1	633	800
27.	Viktória-barlang	5392/36	kb. 800	kb. 800
28.	István-barlang Kárpát J. — Magyarország barlangtérképei (szerkesztés alatt); felmérve 644 m.	5372/ 1	kb. 350	711
29.	Beremendi-kristálybarlang Takácsné — K. B. 1985. I–II.; felmérve 650 m.	4150	—	700
30.	Mexikó-völgyi-víznyelőbarlang	5392	700	700
31.	Meteor-barlang Szilágyi F. írásbeli közlése a VMTE 1987. évi felmérése alapján: a teljes hossz 6–700 m.	5450/ 1	kb. 500	650
32.	Kórház-barlang Horváth T. írásbeli közlése szerint 1987-ben 260 m új feltárás.	4450/ 2	380	640
—	Anna-barlang Lénárt L. — K. B. 1982. I.	5391/ 1	380	600
33.	Vénusz-barlang	5363/ 7	600	600
34.	Lengyel-barlang A Fényes Elek Barlangkutató Szakoszt. 1974. évi jel. ill. a Kő- bányai Barlangkutató és Hegym. Szakoszt. éves jel. 1979, 1981.; felmérve 180 m.	4630/22	kb. 400	kb. 550
35.	Keselő-hegyi-barlang Juhász M. szóbeli közlése 1987.; felmérve 260 m.	4610	260	kb. 500
36.	Pisznice-barlang Juhász M. — K. B. 1986. II.; felmérve 380 m.	4650	247	kb. 500
37.	Szeleta-zsomboly A Herman Ottó Barlangkutató Cs. 1979. évi jel., ill. a közölt hosszmetszetről lemérve; felmérve 200 m.	5363/51	—	kb. 500
38.	Szirén-barlang	5372/16	kb. 500	kb. 500
39.	Kő-lyuk 1983. évi felmérés (Kárpát J., KVI BTO).	5363/ 4	kb. 350	484

Sor- szám	A barlang neve	kataszteri egység/szám	1977 m	1987 m
40.	Bagyura-barlang — Harcsaszájú-barlang — Kis-Hideg-lyuk rendszer Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. éves jel. 1983., 1987.: Harcsaszájú-barlang 294 m, Bagyura-barlang — Kis-Hideg-lyuk 146 m; az összeköttetés jelenleg nem járható.	4762	225	440
41.	Molnár János-barlang Kalinovits S. — Magyarország barlangtérképei 5. (1984).	4762/ 5	351	414
42.	Naszályi-víznyelőbarlang A Myotis Barlangkutató Cs. 1983. évi jel.; mérési jegyzőkönyv alapján.	5221/ 1	—	407
43.	Legény-barlang Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. 1987. évi jel.; mérési jegyző- könyv alapján.	4840/ 1	kb. 350	403
44.	Ezüst-hegyi 3. sz. barlang (Papp Ferenc-barlang)	4820/ 3	kb. 400	kb. 400
45.	Kecske-lyuk	5363/ 2	kb. 400	kb. 400
46.	Szamentu-barlang	5362/ 1	kb. 400	400
47.	Kopaszgaly-oldali 2. sz. víznyelőbarlang (404-es barlang)	5450/ 5	350	350
48.	Láner Olivér-barlang (Spirál-barlang) A Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület évkönyve 1986.; felmérve 300 m.	5372/49	—	350
49.	Sátorkő-pusztai-barlang	4851/ 1	kb. 350	kb. 350
50.	Vár-tetői-barlang Fodor B. 1964. évi ill. a Herman Ottó Barlangkutató Cs. 1974. évi hosszmeteszeteiről lemérve.	5391/56	—	kb. 350
51.	Bátori-barlang 1986. évi felmérés (Kárpát J.—Borka P.).	4732/ 2	kb. 300	339
52.	Edericsi-barlang Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1979.; felmérve 308 m.	4440	—	338
53.	Kis-kőháti-zsomboly 1987. évi felmérés (Juhász M., OKTH BTI).	5343/ 3	—	330
54.	Rákóczi 2. sz. barlang (Surrantós-barlang) Kalinovits S. írásbeli közlése 1981.	5412/ 3	kb. 200	324
55.	Balekina-barlang Lénárt L.—K. B. 1982. I.	5372	—	300
56.	Pénc-pataki-víznyelőbarlang Lénárt L.—K. B. 1982. I.	5381/ 2	221	300
57.	Speizi-barlang Lénárt L. szóbeli közlése 1987. jún.; felmérve 168 m; jelenleg nem járható.	5372/47	—	kb. 300
58.	Megalodus-barlang Almádi Z. — Komárom megyei honismereti füzet 1986.	4530/ 1	—	280
59.	Háromkürtő-zsomboly	4422/ 2	256	256
60.	Mánfai-kőlyuk	4120/ 2	253	253
61.	Vecsem-bükki-zsomboly	5450/ 4	250	250
62.	Ürömi-víznyelőbarlang	4810	kb. 250	kb. 250
63.	Csörgő-lyuk 1982. évi felmérés (Kárpát J., KVI BTO).	5230/ 1	—	230
64.	Tábla-völgyi-barlang	4422	228	228
65.	Jubileumi-zsomboly Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1986.	4422	—	220
66.	Rákóczi 1. sz. barlang Kalinovits S. írásbeli közlése 1981.	5412/ 2	kb. 200	218
—	Tettyei-pincebarlang	4120	218	218
—	Soltész-kerti-mésztufabarlang	5372	215	215
67.	Hillebrand Jenő-barlang (Kő-lyuk 2.) 1983. évi felmérés (Kárpát J., KVI BTO).	5363/ 5	—	213

<i>Sor- szám</i>	<i>A barlang neve</i>	<i>kataszteri egység/szám</i>	<i>1977 m</i>	<i>1987 m</i>
68.	Pilis-barlang Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. 1982. évi jel.	4840	—	211
69.	Csengő-zsomboly Szolga F. szóbeli közlése 1988. márc.; felmérve 130 m.	4422	—	kb. 210
70.	Mészégető-források-barlangja Zalán B. — Műsorfüzet 1987. nov.—dec., ill. az előzetes felmérés (Juhász M., OKTH BTI); vázl. felmérve 184 m.	4120	—	kb. 210
71.	Acheron-kútbarlang Kárpát J. — K. B. 1983. I—II.	4440	—	200
72.	Tokod-altárói 1. sz. barlang (Dorogi Nagy-kaverna)	4661	kb. 200	200

Megjegyzés: az 1977. évi ranglistán kb. 200 m-es hosszal szereplő Esztramosi-barlang (Földvári Aladár-barlang) és Leány-barlang az újabb felmérések szerint nem érik el a 200 m hosszúságot.

MAGYARORSZÁG LEGMÉLYEBB BARLANGJAI

<i>Sor- szám</i>	<i>A barlang neve</i>	<i>kataszteri egység/szám</i>	<i>1977 m</i>	<i>1987 m</i>
1.	István-lápai-barlang Nagy Mihály Z. szóbeli közlése 1987. márc.	5372/ 6	242,5	250
2.	Vecsem-bükkí-zsomboly	5450/ 4	245	245
3.	Alba Regia-barlang Kárpát J. — Magyarország barlangtérképei 2. (1982).	4422/ 1	210	200,2
4.	Naszályi-víznyelőbarlang Lengyel J. szóbeli közlése a Myotis Barlangkutató Cs. 1983. évi felmérése alapján.	5221/ 1	kb. 60	170,8
5.	Létrás-tetői-barlang (Szepesi-barlang)	5372/ 3	165,8	165,8
6.	Fekete-barlang Nagy T. — NME Közleményei I. sor. 33. köt. 1—4. füz.	5372/ 8	140	162,8
7.	Diabáz-barlang	5331/ 9	kb. 153	kb. 153
8.	Csengő-zsomboly Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1987.	4422	—	134
9.	Meteor-barlang Szilágyi F. — K. B. 1987. I—II.	5450/ 1	131,7	131,3
10.	Bányász-barlang	5372/31	130	130
11.	Szabó-pallagi-zsomboly (Baglyok-szakadéka)	5450/ 3	130	130
12.	Péncz-pataki-víznyelőbarlang	5381/ 2	127,7	127,7
13.	Bolhási-víznyelőbarlang Lénárt L. — K. B. 1982. I.	5372/ 4	80	kb. 125
14.	Jubileumi-zsomboly Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1981.	4422	—	121,4
15.	Tokod-altárói 1. sz. barlang (Dorogi Nagy-kaverna) Venkovits I. — Hidr. Közl. 1949.; hosszsmetszetről leolvasva.	4661	—	120
16.	Hajnóczy-barlang (+19 m, —98 m).	5382/ 2	117	117
17.	Baradla-Domica-barlangrendszer	5430/ 1	116	116
18.	Keselő-hegyi-barlang	4610	115	115
19.	Kis-kőháti-zsomboly 1987. évi felmérés (Juhász M., OKTH BTI).	5343/ 3	110	113,5
20.	Borókás-tebri 2. sz. víznyelőbarlang	5372/ 7	kb. 110	kb. 110

<i>Sor- szám</i>	<i>A barlang neve</i>	<i>kataszteri egység/szám</i>	<i>1977 m</i>	<i>1987 m</i>
21.	Kopaszgaly-oldali 2. sz. víznyelőbarlang (404-es barlang)	5450/ 5	kb. 110	kb. 110
22.	Mátyás-hegyi-barlang Kárpát J. — Magyarország barlangtérképei 4. (1983): +15,5 m, -92,1 m.	4763/ 1	106	107,6
23.	Háromkürtő-zsomboly	4422/ 2	105	105
24.	Pál-völgyi-barlang A Bekey Barlangkutató Cs. éves jel. 1982., 1983.: +17,4 m, -86,7 m.	4762/ 2	—	104,1
25.	József-hegyi-barlang Adamkó P. — Műsorfüzet 1985. júl.—aug.	4762/ 6	—	103
26.	Borókás-tebri 4. sz. víznyelőbarlang	5372/57	102	102
27.	Speizi-barlang	5372/47	96	96
28.	Jávorkúti-víznyelőbarlang Kárpát J. — Magyarország barlangtérképei 6. (1986); felmérve -87,6 m-ig.	5372/ 5	112	94
29.	Nagykőmázsa-völgyi-víznyelőbarlang	5392/ 3	93,5	93,5
30.	Almási-zsomboly	5450/ 2	93	93
31.	Létrási-vizesbarlang Lénárt L. — K. B. 1982. I.; +5 m, -85 m.	5372/ 2	85	90
32.	Vár-tetői-barlang	5391/56	90	90
33.	Balekina-barlang Az NME TDK Karszthidr. Szakcs. 1980. évi jelentése, hossz- metszetről.	5372/95	—	88,8
34.	Baradla-tetői-zsomboly 1987. évi felmérés (Rózsadombi Kinizsi SE).	5430	—	87
35.	Szeleta-zsomboly A Herman Ottó Barlangkutató Cs. 1979. évi jel., hosszmet- szetről leolvasva.	5363/51	kb. 110	87
36.	Mexikó-völgyi-víznyelőbarlang	5392	80,2	80,2
37.	Rákóczi 1. sz. barlang Kollár K. A. — K. B. 1979. I—II., hosszmet- szetről leolvasva: +18 m, -61 m (víz alatt 32 m).	5412/ 2	87	79
38.	Tektonik-zsomboly	5450	76	76
39.	Rejtek-zsomboly	5450/ 6	74	74
40.	Lengyel-barlang	4630/22	73	73
41.	Tábla-völgyi-barlang Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1982., hosszmet- szetről.	4422	78	73
42.	Csipkés-zsomboly Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1979., hosszmet- szetről.	4422	75	72,5
43.	Láner Olivér-barlang (Spirál-barlang) A Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület évkönyve 1986.	5372/49	—	72
44.	Remény-zsomboly	4120	70	70
45.	Keselő-hegyi 11. sz. barlang Juhász M. — Műsorfüzet 1986. nov.—dec.	4610	—	kb. 70
46.	Legény-barlang Az Acheron Barlangkutató Szakoszt. 1987. évi jel.: +13,1 m. -49,6 m.	4840/ 1	—	62,7
47.	Hármaskúti-víznyelőbarlang Lengyel J. szóbeli közlése 1987.; felmérve -56 m-ig.	5332/15	—	62
48.	Vértes László-barlang A Vértes László Barlangkutató Cs. 1978. évi jel.	4630/24	55,6	61,8
49.	Borókás-tebri 3. sz. víznyelőbarlang Lénárt L. — K. B. 1982. I.	5372/56	55	60

<i>Sorszám</i>	<i>A barlang neve</i>	<i>kataszteri egység/szám</i>	<i>1977 m</i>	<i>1987 m</i>
50.	Ezüst-hegyi 3. sz. barlang (Papp Ferenc-barlang)	4820/ 3	60	60
51.	Útmenti-víznyelőbarlang Felmérve — 56,5 m-ig.	5372/35	60	60
52.	Keselő-hegyi 2. sz. barlang A Vértes László Barlangkutató Cs. 1981. évi jel.	4610	—	56
53.	Achilles-víznyelőbarlang Rónaki L. írásbeli közlése 1984.	4120	—	kb. 55
54.	Banán-zsomboly	5450	54	54
55.	Kossuth-barlang Eszterhás I. 1962. évi hosszmetztéről leolvasva, hozzászámítva a szifon ismert mélységét: +42 m, —12 m.	5440/ 1	—	54
56.	Beremendi-kristálybarlang Takácsné — K. B. 1985. I—II., hosszmetztéről leolvasva: +15 m, —38 m (víz alatt 9 m).	4150	—	53
57.	Rákóczi 2. sz. barlang (Surrantós-barlang) Kalinovits S. írásbeli közlése 1981.: +39 m, —14 m.	5412/ 3	—	53
58.	Jura-zsomboly	4621	52,1	52,1
59.	Jószerecsét-aknabarlang	4120	52	52
60.	Szarvasetetői-víznyelőbarlang Kékesi Gy. — MKBT Tájékoztató 1972. 2., hosszmetztéről leolvasva.	5381/106	—	52
61.	Molnár János-barlang Kalinovits S. — Magyarország barlangtérképei 5. (1984): +14,8 m, —36,9 m.	4762/ 5	—	51,7
62.	Pócsa-kői-víznyelőbarlang	5450	51	51
63.	Búbánat-zsomboly	5450	kb. 51	kb. 51
64.	Szemlő-hegyi-barlang Horváth J. — Magyarország barlangtérképei (szerkesztés alatt).	4762/ 3	—	50,4
65.	Edericsi-barlang Az Alba Regia Barlangkutató Cs. évkönyve 1979.	4440	—	50,2
66.	Keselő-hegyi 4. sz. barlang A Vértes László Barlangkutató Cs. 1981. évi jel.: +25 m, —25 m.	4610	—	50
67.	Széki-zsomboly	5450	50	50
68.	Szirén-barlang Pócsi L. szóbeli közlése 1982.	5372/16	—	kb. 50
69.	Viktória-barlang	5392/36	kb. 50	kb. 50

Megjegyzés: az 1977. évi ranglistán szereplő Bodzás-oldali 2. sz. zsomboly (65 m), Róka-hegyi-barlang (60 m), Bátor-barlang (kb. 60 m), István-barlang (kb. 55 m) valamint Kurta-bérci-zsomboly (-hasadékbarlang, 50 m) az újabb felmérések szerint nem érik el az 50 m-es mélységet. A Hársas-barlang 86,9 m-es adata téves

névazonosításon alapul: az adat a Nagy-Hársasi-zsombolyra vonatkozik, amely a Bányász-barlang szinoním elnevezése. A kb. 51 m mélységű Nagykőmázsa-oldali-zsomboly (Nagykőmázsa-hasadékbarlang) a köfejtés során megsemmisült.

THE LONGEST AND DEEPEST CAVES OF HUNGARY (December 31, 1987)

The list of the longest and deepest caves of Hungary appeared for the last time in the 1977/I—II issue of *Karszt és Barlang*. Since then major changes have resulted from the continuous exploration and surveying activities. During the last ten years the number of caves with min. 200 m length has increased by 19 and that of caves deeper than 50 m by 22.

Presently, the longest cave in Hungary is the Baradla-Domica system with 23,916 m total length,

as revealed by the repeated detailed mapping of 1987 (together with the Czechoslovak section). As it can be seen in the table, the length of further 23 caves exceeds 1 km.

In respect to deep caves, Hungary does not appear on the world list. Owing to its geological conditions, the deepest cave (István-lápa cave, Bükk Mountains) is only 250 m deep. Further 25 caves are deeper than 100 m.